

ผลงานด้านวิชาการและการวิจัย
กลุ่มอนามัยแม่และเด็ก สำนักส่งเสริมสุขภาพ

.....

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิภากรณดา สุรบุดร **ตำแหน่ง** นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

เรื่อง แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้ดำเนินการผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือ พ.ร.บ.นมผง กฎหมายฉบับนี้ตราขึ้นเพื่อควบคุมวิธีการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ให้มีการโฆษณาและให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างเหมาะสม โดยมุ่งหวังว่าจะช่วยปกป้องแม่และครอบครัวให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องประกอบการตัดสินใจเลือกอาหารสำหรับลูก ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขคาดหวังว่าการมีกฎหมายจะช่วยสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของไทยได้มากยิ่งขึ้น

เป็นเวลากว่า 5 ปี ที่กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่เดือนกันยายน ปี ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน กรมอนามัยในฐานะฝ่ายเลขานุการรับผิดชอบการขับเคลื่อนกฎหมายนี้ ได้ผลักดันให้เกิด “แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2563 – 2565)” ซึ่งสิ้นสุดระยะเวลาในการดำเนินงานขับเคลื่อนกฎหมายตามแผนขับเคลื่อนฯ ฉบับนี้แล้ว และเพื่อให้การขับเคลื่อนกฎหมายเกิดความต่อเนื่อง ยั่งยืน เป็นไปอย่างรอบคอบ ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ กรมอนามัยในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ จึงได้ทำการยกร่าง “แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)” ขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของกรมอนามัยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนงานและบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำ “แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)”

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงานตามกระบวนการ

การจัดทำ “แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)” มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ยกร่าง “แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)”
2. เสนอร่าง “แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)” ในการประชุมคณะอนุกรรมการสื่อสารภาคี

เครือข่าย และขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ฯ ครั้งที่ 1/2565 เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาร่างแผนขับเคลื่อนฯ ดังกล่าว และมีมติรับในหลักการ

3. ปรับแก้ไขร่างแผนขับเคลื่อนฯ ตามข้อเสนอจากการประชุมคณะกรรมการสื่อสารภาคเครือข่ายฯ และเสนอร่างแผนขับเคลื่อนฯ ที่ปรับแก้ไขแล้วในการประชุมคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดฯ ครั้งที่ 1/2565 เพื่อพิจารณา

4. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำนโยบายและมาตรการตามพระราชบัญญัติฯ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญในการด้านสื่อสาร ด้านกฎหมาย บุคลากรด้านสาธารณสุข นักยุทธศาสตร์แผนงาน สภาวิชาชีพ ภาคประชาสังคม ร่วมระดมสมองในการให้ความเห็นและข้อเสนอต่อการจัดทำแผนขับเคลื่อนฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. เสนอร่างแผนขับเคลื่อนฯ ที่มีการปรับแก้ไข เพิ่มเติมเนื้อหาแล้วตามข้อเสนอจากการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในการประชุมคณะกรรมการสื่อสารภาคเครือข่าย และขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ฯ ครั้งที่ 2/2565

6. เสนอร่างแผนขับเคลื่อนฯ ในการประชุมคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดฯ ครั้งที่ 2/2565 เพื่อให้คณะกรรมการฯ พิจารณาและมีมติรับรอง (ร่าง) แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566- 2570

7. ผลิตเล่ม “แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566- 2570”

8. จัดประชุมชี้แจง และกระจายเล่ม “แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566- 2570” ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อร่าง “แผนขับเคลื่อนพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566- 2570” จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ดำเนินงานขับเคลื่อนกฎหมายผ่าน “แผนขับเคลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 (พ.ศ. 2563 – 2565)” (ฉบับที่ 1) สรุปในภาพรวมได้ ดังนี้

1. ควรมีการเฝ้าระวังการละเมิดผ่านช่องทาง Online (เฝ้าระวังโดยจนท./โปรแกรม/ระบบ)
2. ควรมีการพัฒนาศักยภาพพนักงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ให้เข้มแข็งมากขึ้น
3. ควรกระจายอำนาจในการเปรียบเทียบปรับให้กับพื้นที่ และมีการแก้ไข/ปรับปรุงอัตราโทษ
4. วิธีการดำเนินงานในพื้นที่ควรมีความชัดเจนมากขึ้น (สร้างกรอบ/พัฒนารูปแบบ/วิธีการดำเนินงาน)
5. พัฒนาระบบข้อมูลพนักงานเจ้าหน้าที่
6. พัฒนาแผนงาน/มาตรการ ในการลงพื้นที่ สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่
7. ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร/พนักงานเจ้าหน้าที่ (นิติกร) ในพื้นที่ หรือมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้การดำเนินงาน/ขับเคลื่อนกฎหมายฉบับนี้ไม่ต่อเนื่อง
8. ปัญหาการสร้างเครือข่ายในพื้นที่ (ชุมชน/อสม.) ยังดำเนินการได้ไม่เต็มที่/ไม่เต็มประสิทธิภาพ

ช่องทางการเผยแพร่

เว็บไซต์ <https://milkcode.anamai.moph.go.th/th>

ผ่านความเห็นชอบ

(นายแพทย์โอฬาริก มุสิกวงศ์)

หัวหน้ากลุ่มอนามัยแม่และเด็ก สำนักส่งเสริมสุขภาพ